

પશોઢિયાના પણ્ણેવાની જ્યાં પૂજા થાય છે.

મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી. ની પ્રસ્તુતિ

દૂધસાગર પત્રિકા

અંક - ૭ | વર્ષ - ૨ | જાન્યુઆરી - ૨૦૨૩ | www.dudhsagardairy.coop | twitter.com/dudhsagardairy | dudhsagardairyofficial | youtube.com/c/DudhsagardairyCoop

નવા નિયામક મંડળ દ્વારા પશુપાલકો ઉપર સતત નવમી વાર દૂધના ખરીદભાવ વધારાનો

૨૦૨૩ ના નૂતનવર્ષની પ્રથમ પ્રભાતના સૂર્યોદયની સાથે દૂધના ભાવમાં ફરી ₹૨૦ નો વધારો

દૂધસાગર

૧ જાન્યુઆરી : ૨૦૨૩ સુધી કુલ ૧૨૦ રૂ. ના
કિલોફેટના ભાવવધારાથી દૂધસાગરના પશુપાલકોને
વાર્ષિક અંદાજિત ૫૦૦ કરોડ રૂપિયા થી વધુ મળશે

આ સાથે મળેલો તથા મળનારો વાર્ષિક ભાવવધારો તો પશુપાલકોને અલગાથી ફાયદો આપશે

જેના રગરગમાં વિકાસ વહે છે એને શાંત જળ કેમ ગમે ? નદી વહ્યા કરે છે - પવન વહ્યા કરે છે તો પછી વિકાસને વરેલો માણસ અથવા એનું વર્તુળ (ટીમ) કેવી રીતે શાંત અને અકર્મચ રહી શકે ? અશોકભાઈ ભાવસંગભાઈ ચૌધરી અને તેમની નિયામક મંડળની સમગ્ર ટીમ એ આજકાલ દૂધસાગર ડેરીના વિકાસનું પર્યાયવાચી નામ છે !! દૂધસાગરની પ્રગતિ અને આ સંસ્થાનો સર્વાંગી વિકાસ એ આ નવા કેપનની નવી દૂધસાગર ટીમના શ્યાસોશ્યાસમાં સમાઈ ગયો છે.

દૂધસાગર પત્રિકાની જાન્યુઆરી - ૨૦૨૩ નો અંક આપના હાથમાં હશે ત્યારથી દૂધના ખરીદ ભાવમાં કરવામાં આવેલ સતત નવમી વખતનો ભાવવધારો દૂધસાગર ડેરીના કાર્યક્ષેત્રમાં વસતા પશુપાલકોને મળતો થઈ ચૂક્યો હશે. ૧૫ જાન્યુઆરી ૨૦૨૧ ના રોજ આ સંસ્થાના નવા ચેરમેન સહિતના રહેવાળોએ જ્યારે દૂધસાગર ડેરીનો વહિયટ હાથમાં લીધો ત્યારે ચોતરફથી અનેક સમસ્યાઓ અને પડકારો તેમની સમક્ષ હતા. એક અર્થમાં કહો તો, આ લોકોએ કાંટાળો તાજ પોતાને માથે પહેર્યો હતો. પણ એમ હિંમત હારે તો લાખો લાખો પશુપાલકોએ મુકેલા વિશ્વાસનું રસુ ? અને શરૂ થઈ ... એક આરાધના !! એક તપસ્યા !! એક સંધર્ષ !!

દૂધસાગરનું દેવું ઘટાડવામાં આવ્યું - ટર્નાઓવર વધારવામાં આવ્યું - કર્મચારીઓને સંતોષ થાય તેવું નાના કર્મચારીઓને વળતર આપવામાં આવ્યું - પ્રથમ સાધારણ સભામાં સંસ્થાની શરૂઆતથી લઈ આજ સુધીનો સૌથી વધુ ૩૨૧ કરોડ રૂપિયાનો ઐતિહાસીક ભાવવધારો આપવામાં આવ્યો અને ૨૩ માસના શાસનમાં તબક્કાવાર ૧૨૦ રૂપિયા એટલે કે ૬૫૦ રૂપિયા થી ઉઠાવીને દૂધના ભાવોને રૂપિયા ૭૭૦ ની સપાટીએ લઈ જવામાં આવ્યા !! આ બધુ શક્ય કેમ બન્યું ? દૂધસાગર પત્રિકાના આ સવાલના જવાબમાં દૂધસાગરના ચેરમેન શ્રી. અશોકભાઈ ચૌધરી સાહેબ હસતાં હસતાં બોલ્યા : ઈશ્વરના આર્થીવાદ - મારા સાથી સભ્યો નો સહકાર - અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની મહેનત - કરકસર અને પારદર્શિતા અને સૌથી મોટો પશુપાલકોએ અમારા ઉપર મુકેલ વિશ્વાસ એજ આ સફળતા છે.

(વિનેલા દશ વર્ષમાં થયેલા દૂધના ભાવોની ચડ - ઉત્તર માટે જુઓ પેજ.નં:૨)

વિલેલા નવ વર્ષના દૂધના ખરીદ ભાવ વધારાની તવારીખ	
(એક મૂલ્યાંકન દૂધસાગરના સૂશાસનનું)	
તવારીખ	દૂધનો ખરીદભાવ
1 માર્ચ 2015	520
21 માર્ચ 2015	550
11 મે 2015	580
1 ઓક્ટોબર 2015	590
1 જાન્યુઆરી 2016	500
1 માર્ચ 2016	525
1 એપ્રિલ 2016	550
1 મે 2016	575
21 જૂન 2016	600
1 સપ્ટેમ્બર 2016	575
1 ડિસેમ્બર 2016	550
1 ફેબ્રુઆરી 2017	575
1 માર્ચ 2017	600
1 એપ્રિલ 2017	625
1 મે 2017	650
1 જૂલાઈ 2017	625
1 ઓગાષ 2017	600
11 માર્ચ 2018	625
1 ઓગાષ 2018	600
1 સપ્ટેમ્બર 2018	575
1 ઓક્ટોબર 2018	550
1 નવેમ્બર 2018	525 <small>આ લાયે દૂધસાગરના કાર્યક્રમાં પણ્યાલનનો વ્યવસાય તૂટી ચૂક્યો હતો</small>
11 ફેબ્રુઆરી 2019	550
1 એપ્રિલ 2019	575
11 જૂન 2019	600
1 જાન્યુઆરી 2020	625
11 માર્ચ 2020	650
1 માર્ચ 2021	670 <small>શ્રી. અશોકભાઈ ચૌધરી નિયામક મંડળના સ્થાસનની શરીંમાત્રા</small>
11 જૂલાઈ 2021	680
1 માર્ચ 2022	700
21 મે 2022	710
21 જૂન 2022	720
21 ઓગાષ 2022	730
21 ઓક્ટોબર 2022	740
11 નવેમ્બર 2022	750
1 જાન્યુઆરી 2023	770

શિયાળાની સમી સાંજે હવે આપણી દૂધસાગર પંખીઓ અને બાળકોના ટહુકાથી મહેંકી ઉઠે છે !!

મહેસાણાની ઓળખ એટલે દૂધસાગર ડેરી ! આ ઓળખમાં હવે, જેમ સોનામાં સુગંધ ભળે તેમ ભળી ગઈ છે આપણી સ્વ. મોતીભાઈ રણાંદ્રભાઈ ચૌધરી સાગર સૈનિક સ્કૂલ !! દૂધસાગરની લીલોતરી એતો જાણે ઈશ્વરનો સાક્ષાત આર્થિવાદ છે આપણી સંસ્થા ઉપર ... પણ હવે, દૂધ અને દૂધની બનાવટોથી વિશ્વ વિખ્યાત થયેલી દૂધસાગર ડેરી શિયાળાની સમી સાંજે એક દર્શનીય સ્થળ બની જાય છે. અહીંના ફેક્ટરી વિભાગના આગામના ભાગે આવેલ વિશાળ બગીચામાં લીલાછમ ઝાડ, રંગબેરંગી પુષ્પો અને તેમાં રમતાં સૈનિકોના ફ્રેસ પહેરેલાં બાળકો સમગ્ર વાતાવરણને આલહાદક બનાવી મૂકે છે. વિલેલા એક વર્ષથી શરૂ થયેલી આ સાગર સૈનિક સ્કૂલ જેમ સમાજને ખૂશાહાલ અને તંદુરસ્ત બનાવે છે તેવી રીતે નવી નવી પેટીને પણ નવા મૂલ્યો અને નવા ઉજાસ તરફ લઈ જતી હોય તેવા વાતાવરણને નજરે જોવું હોય તો આવો એક ગુલાબી ઠંડીની સાંજે કુલ ગુલાબી દૂધસાગર ડેરીને જોવા !!

દૂધકાગરની MIDFT કોલેજે GSIRF ના રેન્કિંગમાં 4 STAR રેન્કિંગ પ્રાપ્ત છે

ગુજરાતની પ્રતિષ્ઠીત કામધેનુ યુનિવર્સિટી સંલગ્ન મહેસાણાની માનસિંહભાઈ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી કોલેજ દ્વારા પોતાની શૈક્ષણિક પ્રણાલિકાના મૂલ્યો વર્ષથી જાળવી રાખ્યા છે. દૂધસાગર ડેરીના ઉત્તમ સંશાધનો અને વિદ્યાન પ્રોફેસરોની કાર્યપદ્ધતિના કારણે આજે આ કોલેજની પ્રતિષ્ઠા દિનબદિન વધી રહી છે. તાજેતરમાં ગુજરાતની બધી એન્જિનીયરીંગ કોલેજોમાં MIDFT એ સતત બીજા વર્ષ દરમ્યાન એટલે કે ૨૦૨૦-૨૧ અને હવે ૨૦૨૧-૨૨ માં ગુજરાત સ્ટેટ ઈન્સ્ટીટ્યુટ રેન્કિંગ ફેમવર્ક (GSIRF) દ્વારા ફોર સ્ટાર રેન્કિંગ થી MIDFT ને સંભાનિત કરવામાં આવી હતી.

સારુ અને સાચું કરવાની ઈચ્છાશક્તિ હોય તો કચરામાંથી કંચન પેદા થાય છે

દૂધસાગરની માટીના પણ થયા મોલ

દૂધસાગરની તમામ ચીજવસ્તુઓ ઉપર પશુપાલક સભાસદનો પ્રથમ હક છે આ હક આપીને આપણે કોઈ નવાઈ નથી કરતા (ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ ચૌધરી)

દૂધસાગર સંસ્થા દ્વારા બગીચામાં ઉગતા આંબળાં થોડાક સમય અગાઉ વેચીને આવક ઉભી કરવામાં આવી હતી. હવે, ચીકુ પણ વેચાણથી આપવામાં આવશે

પાવડર પ્લાન્ટ નિર્માણ સમયે મળેલી માટીમાંથી ૨૫ હજાર મેટ્રીકટન માટી પ્રતિટન ૬૫ ઇપિયાના ભાવે ટેન્ડર પ્રક્રિયાથી વેચવામાં આવી

મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંદ્ય લી. માં આશરે બે વર્ષ અગાઉ પશુપાલક સભાસદોનો વિશ્વાસ સંપાદન કરી સંસ્થાના વર્તમાન ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ બી. ચૌધરીએ પોતાના ૧૩ સભ્યો સાથે સત્તાના સૂત્રો હંસલ કર્યા હતા. શાસનના પ્રથમ દિવસથી જ પશુપાલકોને કરકસર અને પારદર્શીતા સભર વહિવટ આપવાનું નવા સત્તાધીશોએ વચ્ચન આપ્યું હતું અને આજે શત પ્રતિશત એ વચ્ચનોનું પાલન થઈ રહ્યું છે.

દૂધસાગર ડેરીની એક લાખ ઇપિયા ઉપરની તમામ ખરીદીઓ ઓનલાઈન ટેન્ડર પ્રક્રિયાથી કરવામાં આવતી હોવાથી હવે, દૂધસાગરમાં વચ્ચોટીયા દલાલો અને કમીશન એજન્ટો માટે કોઈ સ્થાન રહ્યું નથી. એટલું જ નહીં, પાવડર પ્લાન્ટ હોય કે U.H.T પ્લાન્ટ હોય તથા આ પ્લાન્ટ અંગેના બાંધકામના સિવીલ ટેન્ડરની મસમોટી કરોડો ઇપિયાની ખરીદી પણ ચેરમેનશ્રીએ બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની મીટિંગમાં જે તે કામના દાવેદારોને રૂબરૂ બોલાવી સમગ્ર મીટિંગ વચ્ચે કરકસર કરી કામની વહેંચણી કરી હોવાથી આ ચાલુ વર્ષમાં દૂધસાગર સંસ્થાને કરોડો ઇપિયાનો ફાયદો થવા પામ્યો છે. જેની

નોંધ ગુજરાતની તમામ મોટી સહકારી સંસ્થાઓ અને પ્રધાનમંત્રીશ્રી સહિત કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોએ લીધી છે.

થોડાક સમય અગાઉ ; દૂધસાગર ડેરી મહેસાણાના ઓફિસ બિલ્ડિંગ પાછળ આવેલી ચીકુવાડીમાં કુદરતી રીતે ઉગતા આંબળા અને ચીકુ કે જે આજ પહેલાં કોઈ ઉપયોગ વિના બગાડી જવા પામતા હતા તેને પણ દૂધસાગર ડેરી સંચાલિત પ્રાકૃતિક ચીજ વસ્તુઓનું વેચાણ કરતી સાગરફેશ રીટેલ શોપ સાથે કરાર કરી તેનું વેચાણ કરવામાં આવતાં વહિવટનું એક ઉત્તમ ઉદાહરણ તથા જીણવટભરેલી નજરનું ખૂબસુરત દ્રશ્ય સભાસદો સમક્ષ પ્રગત થવા પામ્યું હતું.

તાજેતરમાં મહેસાણાની દૂધસાગર ડેરીમાં સાધારણ સભાના આદેશ અનુસાર નવીન પાવડર અને U.H.T પ્લાન્ટના અત્યાધૂનિક મકાનોનું નિર્માણ કાર્ય પુરજોશમાં ચાલી રહ્યું છે. આ નિર્માણ કામમાં બેજમેન્ટ ટૈયાર થવાના પ્રથમ તબક્ક ખોદાણ કામ દરમ્યાન આશરે ૪૦ હજાર મેટ્રીક ટન માટી સંસ્થાને પ્રાપ્ત થતાં જરૂરીયાત સીવાયની ૨૫ હજાર મેટ્રીક ટન માટીને ટેન્ડર પ્રક્રિયાથી વેચાણમાં મુકવામાં આવી હતી. આપણી સંસ્થા

સમક્ષ આ માટી વેચાણ પહેલાં સૌથી મોટી સમસ્યા એ હતી કે આ માટીને બહાર મોકલવા પ્રતિટન સંસ્થાને માથે રૂ.૧૭ નો બોજ પડતો હતો. વહિવટીય સૂગબુઝ અને કંઈક સારુ કરવાની ઉત્તમ ભાવનાના પરિણામ સ્વરૂપ માટી વેચાણની ટેન્ડર પ્રક્રિયાને અંતે સંસ્થાને પ્રતિ મેટ્રીક ટન રૂ.૬૫ ના ભાવથી ખરીદનાર પાર્ટી મળવાથી સંસ્થા અગાઉના રૂ.૧૭ ના ખર્ચ અને સરકારી રોયલ્ટી તથા અન્ય ખર્ચના રૂ.૪૫ નો પ્રતિટન ખર્ચ બાદ કરતાં રૂ.૨૦ નો પ્રતિ મેટ્રીક ટને માટી વેચાણથી એમ કુલ રૂ.૩૭ નો ફાયદો મળવામાં સફળ રહેવા પામી છે.

દૂધસાગર ડેરી સાથે જોડાયેલા લાખો પશુપાલકો અને દૂધસાગર પત્રિકાના વાંયકોને આ આંબળા કે ચીકુના વેચાણ અંગેની અમારા તરફથી મૂકાતી માહિતી નાની અથવા સૂક્ષ્મ લાગતી હશે પરંતુ જ્યારે એક સંસ્થા સાચા હાથોમાં ટ્રસ્ટીપણાના સાક્ષી ભાવથી ચાલતી હોય ત્યારે આવી નાની બાબતો પણ મોટા મોટા નિર્માણ અને સંધોનું સુવર્ણ ભવિષ્ય નિશ્ચિંત કરતી હોય છે. સ્વ.મોતીબાપુના આ શબ્દો સાથે હાલતો માટી વેચાણથી દૂધસાગર આ સત્યને પૂરવાર કરી રહી છે.

MIDFT ના બે વિદ્યાર્થીઓ રજીયક્ષાએ યુનિવર્સિટી વોલીખોલ ટીમમાં સામેલ

મહેસાણા દૂધસાગર ડેરી સંચાલિત MIDFT કોલેજના બે પ્રતિભાવાન વિદ્યાર્થીઓ (૧) યશ દિલીપભાઈ ચૌધરી અને (૨) જૈમિન રમેશભાઈ ચૌધરીની વોલીબોલ ટીમમાં યુનિવર્સિટી કક્ષાએ પસંદગી થવા પામી છે. આ વિદ્યાર્થીઓના વોલીબોલ રમત કૌશાલ્યને દ્યાનમાં લેતાં તેઓ આ રમતક્ષેત્રે ભવિષ્યમાં ઉજળી કારકિર્દીનું નિર્માણ કરશે તેઓ આશાવાદ MIDFT ના આચાર્યશ્રી. શુક્રા સાહેબે દૂધસાગર પત્રિકા સમક્ષ વ્યક્ત કર્યો હતો. ઉદ્ઘાટનીય છે કે ; આ બંને વિદ્યાર્થીઓની યુનિવર્સિટીની વોલીબોલ ટીમમાં સમાવેશ થતાં તેઓ હાલમાં નાંડે (મહારાષ્ટ્ર) ખાતે આયોજુત વેસ્ટ ઝોન ઇન્ટર યુનિવર્સિટી વોલીબોલ ટૂનામેન્ટમાં પોતાનું કૌશાલ્ય બતાવી રહ્યા છે.

M.R સાગર સૈનિક સ્કૂલના બાળકોએ કરી ઉત્તરગુજરાત સાથે ઓળખા(૧)

ગત તારીખ 5 ડિસેમ્બરના રોજ મહેસાણા દૂધસાગર કેરીના કેમ્પસમાં શ્રી. મોતીભાઈ રણાઠોડભાઈ ચૌધરી સાગર સૈનિક સ્કૂલના બાળકો વહેલી સવારે ખુશખુશહાલ જોવા મળી રહ્યા હતા. કારણ સ્પષ્ટ હતું : આજે તેઓ ઉત્તર ગુજરાતને ઓળખવા નિકળ્યા હતા !! સાગર સૈનિક સ્કૂલ એ આજની તારીખે ચીલાચાલુ શિક્ષણથી દૂર જીવન ઘડતર અને ઉમદા આશાઓ સાથે નિતીમતા અને આવનાર ભવિષ્યમાં દેશ માટે સર્વસ્વ સમપ્રિત કરી દેવાની શિક્ષણ પ્રણાલિકા પૂરી પાડતી સંરથાન છે. વર્ગખંડ અને તેની બારી બહાર દેખાતી દૂનિયા બંને સાથે દોસ્તી કરવાનું નામ એટલે દૂધસાગર કેરી સંચાલિત સાગર સૈનિક સ્કૂલ !! 5 ડિસેમ્બરની વહેલી સવારે આ બાળકો ઉત્તર ગુજરાતના પ્રાચીન ગણી શકાય તેવા સ્થળોની મૂલાકાત માટે નિષ્ણાત શિક્ષકોની છાત્રછાયા નીચે જઈ રહ્યા હતા. તેઓએ પોતાના પ્રવાસની શરૂઆત પૃષ્ણાવતી નદીના કિનારે વસેલ પ્રાચીન ઐઠોર ગામના રેણું માટીમાંથી બનેલા ગણપતિદાદાના દર્શનથી પ્રારંભ કરી. ત્યાંથી, તેઓ સિદ્ધભૂમિ સિદ્ધધ્યપુર ખાતે પવિત્ર સરસ્વતી નદીના કિનારે સદીઓનો ભવ્ય ભૂતકાળ પોતાના પથ્યરોમાં સમાવીને ઉભેલા રૂદ્રમહાલયની મૂલાકાતે પહોરયા. વિશ્વભરમાં માતૃ તર્પણ માટે પ્રસિદ્ધ સિદ્ધધ્યપુર શહેરના ઐતિહાસીક વારસાની બાળકોને જાણકારી આપવામાં આવી. સિદ્ધધ્યપુર ખાતે સરસ્વતી નદીની પવિત્ર માટીમાં બાળકોએ ભોજન લીધું અને ત્યાંથી તેઓ એક સમયના સમગ્ર ગુજરાતના પાટનગર અને પટોળા નગરી પાટણ તરફ આગળ વધ્યા. અહીં વર્લ્ડહેરિટેજ રાણકી વાવ જોઈને બાળકો અચંબિત બની ગયા. સદીઓ પહેલાં કોઈ રાણીએ પોતાના પ્રજાજનોની પાણીની સમસ્યા દૂર કરવા આટલા હુદે ભગીરથ કાર્યકરી શિલ્પસ્થાપત્ર્ય સાથેની ભવ્ય વાવ બનાવીએ જાણી બાળકોને પોતાના ભવ્ય ભારત માટે ગૌરવની લાગણી અનુભવાઈ. ત્યારબાદ, આખા વિશ્વમાં પ્રયાત અને જેના નામે ગુજરાતની સંસ્કૃતિમાં અનેક લોકગીતો રચાયા છે તેવા પટોળા - આ પટોળાનું વિશેષ નિર્માણ - આ પટોળાની મોંઢી કિંમત અંગોની સમગ્ર સમજ માટે પટોળા હાઉસની મૂલાકાતે લઈ જવામાં આવ્યા. અને પછી, સાગર સૈનિક સ્કૂલના બાળકો પહોંચ્યા મોટેરા સૂર્ય મંદિર ખાતે !! હમણાં જ જેને વર્લ્ડ હેરિટેજ સ્થાનકમાં જગ્યા મળી છે એ સૂર્ય મંદિર અને તેનો સમગ્ર ઐતિહાસ, નિર્માણ કાર્ય, તેની કોતરણી કામમાં રહેલી વિશેષતાઓને જીણવટ પૂર્વક સમજાવવામાં આવી. સમી સાંજે ત્યાં શરૂ કરવામાં આવેલા લાઈટ અને સાઉન્ડ શો ને જોઈ બાળકોમાં હરખની હેલી પ્રસરી ઉઠી. આમ, સમગ્ર દિવસ દરમ્યાન બાળકોએ ઉત્તર ગુજરાતની ઐતિહાસીક સાંસ્કૃતિક વારસાના સાનિધ્યમાં એક અર્થમાં ઉત્તર ગુજરાતની ઓળખ મેળવી પોતાના અનુભવોને - પોતાની ભાષામાં કાગળમાં ટપકાવી અનુભવોની એક ઉમદા ડાયરી કરી અને મહેસાણા દૂધસાગર કેરી તરફ “ધરતીનો છેડો ધર” એ ન્યાયે વાટ પકડી !!

ਮਈਸਾਣਾ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਫ਼ਰਾਰੀ ਫੂਦ ਉਪਾਂਕ ਸੰਘਨਾ। ਇੰਡੀਆਨੀ

સરદારભાઈ હવે ગુજરાત સરકારમાં સામેલ

દૂધસાગર કેરીના વર્તમાન નિયામક મંડળના સદસ્ય અને આ સંસ્થાના ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ ચૌધરી દ્વારા સ્થાપીત કરકસર અને પારદર્શીતાની વહિવટીય પ્રણાલીમાં પડછાયાની જેમ જોડાયેલા શ્રી. સરદારભાઈ શામળભાઈ ચૌધરી તાજેતરની ગુજરાત વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ખેરાલુ વિસ્તારમાં ભાજુપના ઉમેદવાર તરીકે બબ્ય રીતે વિજય પામ્યા જેની ખુશી દૂધસાગર કેરીના કણેકણ અને રજેરજમાં વ્યાસ થયેલી અનુભવાઈ રહી છે. દૂધસાગર કેરીના ડિરેક્ટરશ્રી. સરદારભાઈ ચૌધરી B.E એન્જિનીયર ની ડીગ્રી ધરાવે છે અને વ્યવસાયે તેઓ બિલ્ડર-ડેવલોપર્સ અને એક શિક્ષીત પ્રગતિશીલ ખેડૂત છે કે જેમણે ; શૂન્યમાંથી સર્જન કર્યું છે. તેઓ ઈ.સ.૧૯૯૮ થી ભારતીય જનતા પાર્ટીના વિવિધ હોદાઓ ઉપર પોતાની સેવાઓ આપી રહ્યા છે. જેમાં, કિસાન મોરચ્યો- અને યુવા મોરચાના પ્રમુખ, ઉપપ્રમુખ અને મંત્રી તરીકેની ભૂમિકાઓ નિભાવી છે. ઈ.સ.૨૦૧૨ માં તેઓએ શ્રી અર્બુદા કેડીટ સોસાયટીના પ્રમુખ તરીકે ઉત્તામ કામગીરી નિભાવી હતી. તેમણે ખેરાલુ ખાતે પોતાના પિતાશ્રી શામળભાઈ ડોસાભાઈ ચૌધરીના નામે બી.એસ.સી સાયન્સની કોલેજ પણ સ્થાપિત કરી શૈક્ષણિક યાણનો આરંભ કર્યા છે. તેઓ ખેરાલુ તાલુકા કોલેજના આજુવન ટ્રસ્ટી અને છાલમાં મહિમંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. દૂધસાગર પણ્ણિકા સાથે વાત કરતાં સરદારભાઈ જણાવી રહ્યા છે કે, એક ધારાસભ્ય તરીકે પોતાના વિસ્તારના પાણી સહિતની વિવિધ સમસ્યાઓનો ઉકેલ તેમની પ્રાથમિકતા રહેશે તેમજ તેઓ મહેસાણા દૂધસાગર સંઘ સાથે જોડાયેલા હોઈ તેમના તથા દૂધસાગર કેરીના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતા પશુપાલકોના તથા સહકારી કેરી ઉદ્યોગને સરકારની તમામ યોજનાઓનો લાભ મળે તથા સમયને અનુરૂપ દૂધ વ્યવસાયની ઉક્ખતી અને પ્રગતિ થાય તે માટેની યોજનાઓ અંગે રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર સરકાર સુધી પોતાની વાત પહોંચાડવાનો અને તેના

અમલીકરણનો પ્રયાસ કરશે. શ્રી સરદારભાઈ ચૌધરીએ અમારી સાથેની વાતચીતમાં જણાવ્યું કે ; વિટેલા બે વર્ષોમાં દૂધ સાગર કેરીના ડિરેક્ટર તરીકે વહિવિદીય અનુભવનો તથા દૂધસાગરના વર્તમાન ચેરમેન શ્રી અશોકભાઈ ચૌધરીની કાર્યપદ્ધતિ અને કુશળ કાર્યદક્ષતા તેમજ જાહેર જીવનમાં રાખવી પડતી સાધન શુદ્ધિ તથા પવિત્રતા અને દ્રસ્તીપણાનો ભાવ અને અનુભવ તેમને નજીકથી જાણવા મળ્યો હોવાથી સરકારમાં એક ધારાસત્ય તરીકે સામેલ થયા પછી આ અનુભવ તેમણે ત્યાં પણ ખૂબ કામ આવશે. તેઓએ પોતાની ચ્યંદુણીમાં ચેરમેનશ્રી સહિત નિયામક મંડળના સત્યોએ જે સક્રિય મદદ કરી તે માટે આભારની લાગણી પ્રગટ કરી છે.

આગ્રહ મંથળ

અશ્વિન વી. ચૌધરી

જળવાયુ પરિવર્તનના દૂષણ કામે દૂધકાગર ડેરી ની ભજજતા

આજે સમગ્ર વિશ્વ જ્લોબલ વોર્મિંગની અસરોથી આફકોમાં ફસાયેલું છે. ડિસેમ્બર પુરો થયો તો પણ હજુ કંડીનો અનુભવ ઓળો છે. ઉનાળામાં ગરમી માઝ મુકે છે. ચોમાસું અનિયમીત હોય છે. બારેમાસ પાણી રહેતું હોય તેવી યુરોપની નદીઓ પણ આ વખતે સુકાઈ ગઈ અને કચાંક દૂષકાળ તો કચાંક ધૂઘધવતા પૂર જોવા મળે છે. કાળા માથાના માનવીની લાલચ અને પ્રગતિની આંધળી ઢોટથી કુદરત જાણે નારાજ થઈ છે. જ્લોબલ વોર્મિંગ-જળ વાયુ પરિવર્તન - હવા પરિવર્તન એ માનવજ્ઞત અને જીવસૃષ્ટિ માટે અભિશાપ છે. જો

હવે તાત્કાલિક કોઈ પગાલાં નહીં ભરવામાં આવે તો શકાય (૨) એનજી મેનેજમેન્ટ : વિજળી એ ૨૧ મી સાદીના અંત સુધીમાં પૃથ્વીના તાપમાનમાં મહત્વનું પરિબળ છે. પણ તેમાં સોલાર પાવરનો ૩.૮ થી ૪.૫ સે.નો વધારો થશે અને કેટલાક દેશો ઉપયોગ કરી પ્રદૂષણ ઘટાડવું (૩) ગ્રીન બેલ્ટ : માનવ જીવન માટે દોજખરૂપ બની જશે.

જળવાયુ પરિવર્તન એ માત્ર આવતીકાલ પ્લાન્ટમાં સ્થાપન કરવું (૪) ફીડોંગ મેનેજમેન્ટ : માટે જ પડકાર નથી પણ આજનું અનિષ્ટ છે ! દાણ અને લીલા ધાસચારા માટે પશુપાલકોમાં આપણે સૌઅં સહિયારા પ્રયત્નો કરી તેનો જાગૃતિ લાવી દૂધ ઉત્પાદન ક્ષમતા વધારી મીથેન મુકાબલો કરવો પડશે. દૂધસાગર કેરી પણ પોતાની ગેસનું ઉત્સર્જન રોકવું (૫) હાઈ એઝીસીયન્ટ સામાજિક જવાબદારીમાંથી પાછી પાની કેમ કરે ? પ્લાન્ટ : ઓછા બળતણ ખર્ચ ઉપર વધુ ઉત્પાદન આ દિશામાં દૂધસાગર કેરીએ અનેક પ્રકટ્પો ઉપર માટે આધુનિક મશીનરી સાથેના પ્લાન્ટ ઉભા પોતાનું કામ શરૂ કર્યું છે. જેમ કે ; (૧) જુનેટીક કરવા (૬) અનીમલ હેલ્યુ ઈમ્પ્રુવમેન્ટ : રોગ મુક્ત ઈમ્પ્રુવમેન્ટ : પશુઓમાં ઓછા પશુ દ્વારા વધુ દૂધ પશુઓ, ઝડપી રોગ નિદાન અને વેક્સિનેશન મેળવવું જેથી ઓછા પશુઓ થાય અને ઉપર કામ ઝડપથી આગળ વધારવું (૭) મેન્યોર ગ્રીનહાઉસ ગેસનું ઉત્સર્જન ઓછું થાય અને મેનેજમેન્ટ : ગોબરમાંથી બાયોગેસ પ્લાન્ટ અને સેક્સડ સિમેન ડોઝથી ઉત્તમ અને ઓછા પશુઓ તેવા નવા આચામો અપનાવવાનો પ્રયાસ પણ વધુ દ્વારા ઉત્પાદન અને પ્રદણણ ઓછું કરી દૂધસાગર તેજ ગતિએ આગળ વધારી રહી છે.

દૂધસાગરના ડાંક્ટરની ડાયરી

૧૨ થી ૧૫ લિટરથી વધુ દૂધ આપતા જાનવર માટે અમૃત આહાર એટલે બાયપાસ પ્રોટીન

એક સાચા પશુપાલક માટે પોતાના દૂધાળાં જાનવર એ પરિવારના સદસ્ય જેવા હોય છે. આ જાનવરોના પાલન પોષણમાં એક પશુપાલકનો સમગ્ર દિવસ જતો હોય છે ત્યારે પોતાના જુવથી વ્હાલા આ પશુઓને સમયસર - સમજણ પૂર્વક - ચોક્કસ વૈજ્ઞાનિક આહાર આપવામાં આવે તો ઓછા ખરે ઉત્તમ ફળ પ્રાપ્ત થાય તેમાં કોઈ નવાઈ નથી ! આજે આપણે વાત કરી રહ્યા છીએ બાયપાસ પ્રોટીન (પ્રોટેક્ટેડ પ્રોટીન) અંગેની ... નામ પરથી જ આપણાને ખ્યાલ આવી જાય કે આ આહારનું સીધુ પાચન કોઈ ચોક્કસ બાયપાસ પદ્ધતિથી થતું હશે. સાચી વાત છે : વૈજ્ઞાનિક અભિગમથી તૈયાર કરવામાં આવેલ આ પ્રોટેક્ટેડ પ્રોટીન આહાર પશુના રૂમેન (પહેલાનાં પેટ) ની જગ્યાએ સાચા જઢર (એબોમેઝમ) અને આંતરડામાં ઉત્સેચકીય પાચન થવાથી તેમાંથી છૂટા પડતાં એમીનો એસીડ સાચા જઢર અને આંતરડામાં શોખાતા હોવાથી પશુના શરીના ઘસારા, વિકાસ અને દૂધ ઉત્પાદન માટે આ આહાર વાસ્તવમાં અમૃતમય ગણાય છે.

બાયપાસ પ્રોટીન એટલે : ખોરાકમાં રહેલા કેટલાક પ્રોટીન તત્ત્વો પ્રથમ જઢર (રૂમેન) માં વિઘટન થવાને બદલે ત્યાંથી પસાર થઈ સાચા જઢર (એબોમેઝમ) અને આંતરડામાં વિઘટન થાય છે આવા પ્રોટીનને બાયપાસ પ્રોટીન કહેવામાં આવે છે.

બાયપાસ પ્રોટીનની જરૂરીયાત : (૧) જ્યારે પશુનું દૂધ ઉત્પાદન ૧૨ થી ૧૫ લિટર કરતાં વધુ હોય ત્યારે તેને જરૂરથી ઉપયોગમાં લેવું જોઈએ (૨) અડપથી વિકાસ પામતાં વાંચરડાં - અને - પાડીયાઓને આ ખોરાક જરૂરથી આપવો જોઈએ (૩) જે પશુઓને હુલકી કક્ષાનો ઘાસચારો મળતો હોય તે પશુઓને આ ખોરાક આપવાથી ઉત્તમ ખોરાકનો પર્યાય બનાવી શકાય છે.

બાયપાસ પ્રોટીન આપવાની રીત : પશુના જુદા જુદા શારીરિક તબક્કા પ્રમાણે પશુ આહારમાં પ્રોટીનનું પ્રમાણ ૧૪ થી ૨૦ ટકા જેટલું રાખવું અને પશુની કુલ પ્રોટીનની જરૂરીયાતના ઓછામાં ઓછું ૪૦ ટકા જેટલું પ્રોટીન પશુને બાયપાસ પ્રોટીન સ્વરૂપે મળે તે જરૂરી છે. જ્યારે બાયપાસ પ્રોટીન ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યારે કપાસીયા, ખોળ, કોપરાનો ખોળ, રાઇસબ્રાન, ફીસ મીલ, મીટ મીલ, મેર્ઝ જીલ્લાન વગેરેમાં બાયપાસ પ્રોટીન વધારે હોવાથી આ પ્રકારનો ખોરાક પશુ આહારમાં આપવો જોઈએ.

બાયપાસ પ્રોટીન આપવાથી પશુપાલકોને મળતા ફાયદા : (૧) આ ખોરાકથી વધુ દૂધ આપતાં જાનવરો તેથી પણ વધુ દૂધ ઉત્પાદન વધારે આપવા સક્ષમ બને છે (૨) પશુઓનો સરેરાશ વૃદ્ધિદર વધવા પામે છે (૩) દૂધની ગુણવત્તા ખૂબ સુધરવા પામે છે તથા દૂધના ફેટ અને પ્રોટીનના ટકામાં વધારો થતાં SNF જળવાઈ રહે છે (૪) આ ખોરાકથી પશુની પ્રથમ વિચારણની ઉમર ઘટે છે.

આમ, બાયપાસ પ્રોટીન એ જાગૃત પશુપાલક માટે પોતાના સમૃદ્ધ પશુઓ માટે સંજીવની સમાન છે. જે પાવડર સ્વરૂપમાં દરેક મેડીકલ સ્ટોરમાં ઉપલબ્ધ હોય છે.

ગર્ભપ્રત્યારોપણ (એમ્બ્રિઓ ટ્રાન્સ્ફર) અંગે દૂધસાગર હું એક્શન મોડમાં ...

મહેસાણા દૂધસાગર ડેરીના કાર્યક્ષેત્રમાં પશુધન સમૃદ્ધ બને અને વધુમાં વધુ દૂધાળાં જાનવરની સંખ્યા વધે તથા દૂધના ઉત્પાદનમાં ધરખમ વધારો થાય અને સાચા અર્થમાં દૂધસાગર પોતાના સાગર જેવા વિશ્વાસ નામને સાર્થક કરે તેવા સંસ્થાના ચેરમેનશ્રી. અશોકભાઈ બી. ચૌધરી ના સ્વાખનને સાકાર કરવા સમગ્ર દૂધસાગર ડેરીની જવાબદાર ટીમ એક્શન મોડમાં આવી ચૂકી છે.

તાજેતરમાં, તા.૨૧ ડિસેમ્બરના રોજ સતતાસણા તાલુકાના ઉમરેચા ગામે દૂધસાગર ડેરી સંચાલિત ગર્ભપ્રત્યારોપણનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યક્રમમાં ખેરાલુ વિસ્તારના ડિરેક્ટર અને ધારાસભ્ય શ્રી.સરદારભાઈ ચૌધરી અને દૂધસાગર ડેરીના કર્મચીર MD શ્રી. ધીરજકુમારની સાથે સી.એસ વિભાગના હેડ ફાળ્યુન ચૌધરી તથા વેટરનરી વિભાગના ડૉ.આર.બી. પટેલ તથા પી.એ પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત પશુપાલકોને નિષ્ણાતો દ્વારા ગર્ભપ્રત્યારોપણ અંગે જાગૃત થવા તથા આ પદ્ધતિના ઉપયોગથી ભવિષ્યમાં થનારા અગણિત ફાયદાઓ વિશે સમજ આપવામાં આવી હતી. ઉમરેચા ગામની સાથે આજુબાજુના ૧૧ ગામોમાં સફળ ગર્ભપ્રત્યારોપણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી આગામી સમયમાં દૂધના ક્ષેત્રમાં દૂધસાગર ડેરીનો તમામ વિસ્તાર સમૃદ્ધ બનશે તેવો આશાવાદ ડિરેક્ટર તથા ધારાસભ્ય શ્રી. સરદારભાઈ ચૌધરીએ વ્યક્ત કર્યો હતો.

2022 વિધાનસભા ચુંટણીમાં ચૂંટાયેલા અભિનંદન અહંકારી ક્ષેત્રના દિગ્ગજોને દૂધસાગર

	શ્રી. શંકરભાઈ ચૌધરી (થરાદ) : તેઓ બનાસકેરીના સફળ ચેરમેન તરીકે પોતાને પૂરવાર કરી ચૂક્યા છે. ગુજરાત સ્ટેટ કો. ઓપ. બેન્કના વાઇસ ચેરમેન છે તથા અગાઉ બનાસકાંઠા જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કના ચેરમેન પદે રહી ચૂક્યા છે.		શ્રી. અભિષેકભાઈ પટેલ (વિસનગર) : તેઓ ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી, વિસનગર ના ચેરમેન તરીકે ઉત્કૃષ્ટ સેવાઓ આપી ચૂક્યા છે. નવીન સરકારમાં તેઓ આરોગ્ય મંત્રી બન્યા છે અને અનેક પડકારો વચ્ચે વિસનગર બેઠક પરથી સતત ચોથી વાર ચૂંટાયા છે.
	શ્રી. સરવારભાઈ ચૌધરી (ખેરાલુ) : તેઓ હાલમાં મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘમાં ડિરેક્ટર તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. અગાઉ તેઓ અબુદા કેડોટ સોસાયટીના ચેરમેન રહી ચૂક્યા છે અને કિસાન સંઘ સાથે જોડાયેલા છે.		શ્રી. જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા : તેઓ અગાઉની ગુજરાત સરકારમાં સહકાર મંત્રી તરીકે જવાબદારી નિભાવતા હતા અને નવીન રચાયેલી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની સરકારમાં પણ તેઓને ફરીથી એજ સહકાર વિભાગ સૌંપવામાં આવેલો છે.
	શ્રી. જેઠાભાઈ ભરવાડ (શહેર) : તેઓ પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ (પંચમૂત કેરી) ના ચેરમેન છે. જિલ્લા સહકારી બેન્કમાં ઉપપ્રમુખ રહી ચૂક્યા છે. GCMF ના ઉપપ્રમુખ તરીકે પણ ચૂંટાયા હતા. તેઓ વિધાનસભામાં સતત પાંચમી વાર ચૂંટાઈ આવ્યા છે.		શ્રી. બળવંતસિંહ રાજપૂત (સિદ્ધપુર) : તેઓ પારણ જિલ્લા સહકારી ખરીદ-વેચાણ સંઘ સાથે સ્થાપના કાળથી જોડાયેલા છે. GMDC ના ચેરમેન પદે રહી ચૂક્યા છે. વિધાનસભામાં શ્રીજીવાર ચૂંટાઈ આવેલ છે અને નવીન સરકારમાં તેમને મંત્રીપદ પ્રાપ્ત થયેલ છે.
	શ્રી. જ્યેશભાઈ રાવલ (જેતપુર) : તેઓ રાજકોટ જિલ્લા સહકારી બેન્કના ચેરમેન છે. એ સિવાય તેઓ અનેક સહકારી સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલા છે. તેમના પિતા વિહુલભાઈ રાદકિયાનું સહકારી ક્ષેત્રમાં મોટું નામ હતું. જ્યેશભાઈ રાજ્ય સરકારમાં મંત્રી તરીકે પણ સેવાઓ આપી ચૂક્યા છે.		શ્રી. રાધવજુભાઈ પટેલ (જામનગર ગ્રામ્ય) : તેઓ હાલમાં ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી હાપા (જામનગર)ના ચેરમેન છે. અન્ય સ્થાનિક સહકારી સંસ્થાઓ સાથે પણ સંકળાયેલા છે. રાજ્ય સરકારમાં કૃષિમંત્રી તરીકે પસંગ પામ્યા છે. સતત સાતમીવાર ધારાસભ્ય બન્યા છે.
	શ્રી. દીનેશભાઈ પટેલ (અંકલેશ્વર) : તેઓ પંડવાઈ ખાંડ સહકારી ઉદ્યોગના પ્રમુખ છે. ગુજરાત રાજ્ય ખાંડ સહકારી ઉદ્યોગ સંઘના પ્રમુખપદ નિભાવી ચૂક્યા છે. રાજ્ય સરકારમાં તેઓ સહકાર મંત્રી તરીકે અગાઉ સેવાઓ આપી ચૂક્યા છે અને પાંચમીવાર ધારાસભ્ય તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા છે.		શ્રી. બાબુભાઈ જ. પટેલ (દસકોઈ) : તેઓ વર્ષોસુધી ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી, અમદાવાદના પ્રમુખપદ રહેલા છે. ગુજરાત નિયંત્રિત બજાર સંઘના પ્રમુખ તરીકે પણ સેવાઓ આપી છે. તેઓ પાંચમીવાર ધારાસભ્ય તરીકે ચૂંટાઈ આવેલ છે.
	શ્રી. કનેચાલાલ કિશોરી (દાહોદ) : તેઓ ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી, દાહોદના ચેરમેન છે. આ સાથે તેઓ સ્થાનિક અનેક સહકારી સંસ્થાઓ સાથે જોડાયેલા છે.		શ્રી. અરુણાંશુ રાણા (વાગરા) : તેઓ ભર્ય જિલ્લા સહકારી બેન્કના ચેરમેન છે અને ગુજરાત સ્ટેટ કો. ઓપ. બેન્કના ડિરેક્ટર છે. આ સિવાય તેઓ અનેક સહકારી સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલા છે.
	શ્રી. સંદિપભાઈ દેસાઈ (ચોરાસી) : તેઓ સુરત જિલ્લા સહકારી બેન્કના વાઇસ ચેરમેન છે અને બીજુસ્થાનિક દક્ષિણ ગુજરાતની વિવિધ સહકારી સંસ્થાઓ સાથે જોડાયેલા છે. તેઓ આ વખતે પ્રથમવાર વિધાનસભા ચૂંટણી લડયા અને જીત્યા છે.		શ્રી. કોશિકભાઈ જૈન (દરિયાપુર) : તેઓ અમદાવાદ સહકારી નાગરિક બેન્કના ચેરમેન છે. નાગરિક સહકારી બેન્કના પ્રતિનિધિઓ વિધાનસભામાં ઓછા છે તેઓ તે પૈકી એક છે. અધરી ગણાતી દરિયાપુરની બેઠક આ ચૂંટણીમાં તેમણે જીતી બતાડી છે.
	શ્રી. ગજેન્દ્રક્ષિંહ પરમાર (પ્રાંતિક) : તેઓ ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી, તલોદાના ચેરમેન છે. સાબરકાંઠા જિલ્લા સહકારી બેન્કમાં ડિરેક્ટર પણ છે. અગાઉ રાજ્ય સરકારમાં મંત્રી રહી ચૂક્યા છે. તેઓ બીજુવાર ધારાસભ્ય તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા છે.		શ્રી. યોગેન્દ્રક્ષિંહ પરમાર (ઢાસરા) : તેઓ ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતી, ઢાસરાના પ્રમુખ તરીકે હાલમાં સેવાઓ આપી રહ્યા છે. સહકારના સંસ્કાર તેમને ગળથૂયીમાં મળેલ છે. તેમના પિતા રામસિંહભાઈ પરમાર અમૂલ ડેરીના ચેરમેન છે.
	શ્રી. કાવિંદ્રભાઈ વેકરિયા (અમરેલી) : તેઓ દેવરાજીયા ગામની સેવા સહકારી મંડળી અને દૂધસહકારી મંડળીના પ્રમુખ છે. ગુજરાત સ્ટેટ કો. ઓપ. હાઉસિંગ ફાઈનાન્સ કોર્પોરેશનમાં ડિરેક્ટર છે અને અમરેલી જિલ્લા સહકારી બેન્કના નિવૃત કર્મચારી છે.		શ્રી. બ્રીજેશભાઈ પટેલ (મોડાસા) : તેઓ સાબરકાંઠા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘમાં ડિરેક્ટર છે. તેઓ પ્રથમવાર વિધાનસભામાં ચૂંટાઈ આવેલ છે અને રાજ્ય સરકારમાં આ વખતે અન્ન નાગરિક પૂરવા વિભાગના મંત્રી બનેલ છે.
	શ્રી. અરવિંદભાઈ રાણા (સુરત પૂર્વ) : તેઓ નવાનગર અર્બન કો. ઓપ. કેડિકર સોસાયટીના ચેરમેન છે. કેડિકર સોસાયટીઓના પ્રતિનિધિઓ વિધાનસભામાં પહોંચ્યા હોય એવું ભાગ્યે જ બન્યુ છે. તેઓ સતત શ્રીજી વાર ધારાસભ્ય પદે ચૂંટાઈ આવેલ છે.		શ્રી. કિરીટસિંહ ડાલી (ધોળકા) : તેઓ ધોળકા તાલુકાની સિંધરેજ સેવા સહકારી મંડળીના પ્રમુખ છે. અમદાવાદ જિલ્લા સહકારી બેન્કમાં મેનેજર ત

8 આપને ખબર છે : દૂધસાગર માં રોજ
લાખ લિટર પાણીનું શુદ્ધિકરણ થાય છે

દૂધના દરિયાનું પાણીદાર આયોજન

મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી. એ ઉત્તર ગુજરાતના મહેસાણા-પાટણ અને ગાંધીનગર જિલ્લાના આશારે ૧૫૦૦ થી વધુ દૂધ મંડળીઓ અને ઇલાખ પશુપાલકો સાથે જોડાયેલી એક એવી સહકારી સંસ્થા છે જેની નોંધ દેશની સાથે આજે દુનિયામાં લેવાય છે. દૂધ અને દૂધની બનાવટો માટે અમૂલ ફેડરેશન સાથે સંકળાયેલા આ સંઘ દ્વારા તમામ સરકારી ધારા ધોરણોનો સુપેરે અમલ કરવામાં આવે છે અને તેના જ એક ભાગથ્રે ગુજરાત પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડના નિયમ પ્રમાણે મહેસાણા દૂધસાગર ડેરીના કેમ્પસમાં આજે ઈનિક 20 લાખ લિટર વપરાશ ચુક્ત પાણીને શુદ્ધિકરણ કરવાનો પ્લાન્ટ ધમધમી રહ્યો છે જેને આપણે E.T.P (એફલુન્ઝાન્ટ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ) તરીકે ઓળખીએ છીએ.

આ પ્લાન્ટ દૂધસાગર ડેરીના જુદા-જુદા દૂધ ઉત્પાદન વિભાગમાંથી અંદાજિત ૧૬ થી ૧૭ લાખ લિટર દૂધની બનાવટોની ઉત્પાદન પ્રક્રિયા દરમ્યાન ઉદ્ભવતા ગંદા પાણીના શુદ્ધિકરણનું કામ કરે છે. દૂધસાગરના દૂધ પ્રોસેસિંગ વિભાગ, માખણ વિભાગ, ધી વિભાગ અને અન્ય એકમોમાંથી આવતા ગંદા પાણીને સૌ પ્રથમ ઓઈલ / ફેટ નીકળવાના ચુનિટમાં લેવામાં આવે છે. જેમાંથી ફેટની ચીકાશવાળા ગંદાપાણીને અલગ કરી પંપ દ્વારા એક મોટા વિશાળ કંટેનરમાં એકેપ કરવામાં આવે છે. ત્યારબાદ, તેને એક નિશ્ચિત તાપમાને હેઠળ ગરમ કરવામાં આવે છે અને તેમાંથી બે પ્રકારની બાયો પ્રોડક્ટ પ્રાસ થાય છે. જેમાંથી, એક પ્રોડક્ટને કપડાં ધોવાના સાબુ બનાવતી ફેકટરીઓને ધારાધોરણ અનુસાર વેચાણથી આપવામાં આવે છે. પાણી શુદ્ધિકરણની આ પ્રક્રિયા બાદ વધેલા ગંદા પાણીને કલેક્શન ટેન્ક તરફ લઈ જવામાં આવે છે અને આ કલેક્શન ટેન્કમાં ફેટ સીવાય આવતા ગંદા પાણીનું પણ અન્ય વિભાગોમાંથી સીધા સંગ્રહમાં લેવામાં આવે છે. અહીં એક મશીન પ્રક્રિયા દ્વારા પાણીને સતત ગોળાકાર ગુમાવીને પાણીમાંથી સ્લાજ દૂર કરવાના મશીન ચુનિટ તરફ ધકેલવામાં આવે છે. અહીં આધુનિક મશીન દ્વારા સ્લાજ (દૂધનો કચરો) દૂર કરી તેને સ્લાજ બેડમાં નાખવામાં આવે છે અને ત્યાં સુકાઈ ગયા બાદ સ્લાજ એક પ્રકારનું ઉત્તમ ખાતર બની જાય છે અને તેનો ડેરીના ખેતરોમાં ખાતર તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

અહીં વધેલા ગંદા પાણીને એરેસન ટેન્કમાં પહોંચાડવામાં આવે છે. જ્યાં બેકટેરીયાના એકટીવેશન માટે ઓક્સિજન પુરો પાડવામાં આવે છે જે આધુનિક એરેટર મશીન દ્વારા હવામાં રહેલ ઓક્સિજનને ખેંચી ગંદાપાણીને ઓક્સિજનયુક્ત કરે છે આ પ્રક્રિયા દરમ્યાન દૂધસાગર ડેરીમાં પ્રતિદીન ૩ હજાર ચુનિટ વિજળીનો વપરાશ થાય છે ત્યારબાદ, આ બેકટેરીયા વાળા ગંદા પાણીને કલેરીફાયરમાં લેવામાં આવે છે. જ્યાં બેકટેરીયા નીચે બેસી જાય ત્યારે પંપ દ્વારા તેને ફરીથી એરેસન ટેન્કમાં લેવામાં આવે છે. અહીં, શુદ્ધ ચૈન્ને ઓવર ફલો થતાં પાણીને બેલેન્સ ટાંકમાં ભરી ચોખા થયેલા પાણીને દૂધસાગર ડેરીના બગીચાઓમાં પંપ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. દૂધસાગરના લીલાછમ બગીચાઓનું એક રહ્યાં આ પ્લાન્ટમાં પણ રહેલું છે !!

॥ દૂધસાગર વંદના ॥

સ્વ. ડીરાબેન દામોદરદાસ મૌર્દી

જૂન ૧૮, ૧૯૮૩ થી ૩૦ ડિસેમ્બર ૨૦૨૨

પૃથ્વીના ખોળામાં નરૈન્દ્રભાઈ જૈવા ચુગપુરુષ આપનારી આં ને કોટી-કોટી વંદન

નૈન છિન્દન્તિ શસ્ત્રાણિ નૈન દુહતિ પાવક: | ન ચૈન કલેદ્યન્ત્યાપો ન શોષયતિ મારુતઃ ||

મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી. (દૂધસાગર ડેરી) વતી છ લાખ પશુપાલકોની શ્રદ્ધાંજલિ